

יידישע

פעסטער צייטונג

דיוועס בלאטס ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דיוועס צייטונג האבן מאן יעדע מאן פארענליך...

Nr. 122, צענטער יארהאנג, פּעסט מיטטוואך בו תשרי ה'תרל"ט, Pest, den 23. Oktober 1878.

פאליטישע איבערזיכט.

דער אינגארישע רייכטאג בעשעפטיגט זיך יעצט נאך אימער מיט זינער קאנסטיטוציאניזם...

אונזערע רעגירונג און פלאצליך גענען איהר פערשפרינגען זיך דענאך ציר בעזעצטיגט ענט- שליסען מיטען עבנווא וויסען וויב ניט, אב וויב דיא בעזעצטיגט ציזיא טירקישען פראיווען...

געסטערן אבער האט בייא באיאן פ ד י ע ט י א אן ווייז אינע דעפוטירטע-זאממעניקונגן שטאטטענערען, הערד דע פרעטיס וועלכער דער מיניסטער-פרעזידענט אינעם נייע מיני- סטראים זיין זאלל עטהאלטע אויך דא ער- קלעיינע ער האבע פאם קאזער דען אויפטרען צור בילדונג אינעם נייען מיניסטראטע-ע-ראלעטען ער מיסע אבער ציעסט זעהען אב ער אים רייכטאבע אויף אינע מאיאריטע רעכטע כאנע, הערד דע פרעטיס האט זיין אויך דע- פוטירטען זיין פראגראם מיטגעהיילט, דיוועס בעשעפטיגט הייפנטליך אים פאלענערען-נייד- זעפען: (1) דיא בעזעצטיג פאן באסטען איה דער הערענאיינא ויירד אינע טיר נאך 1 יאהר שפגען איהר קאסטען פראוואכען; אבער פאם יאהרע 1880 אנגעפאנגען ווערדען דא ציזיא בע- זעצטיגטע פראיווען אללין דיווע קאסטען בע- זעצטיגטען מיטען, (2) דיא בעזעצטיג זאלל טיר זא לאנגע דויער, בו דיא פאליטישע-דויע- דע-העטישעלונג הערד וועט איהר אידונג נאראנטרא איהם.

אינע דעפוטירט ערקלערטען זיך מיט דיווען רעזולוציען אויפציערען: דען וויא מאן היינעם רעזולוציע ווערדען זיך נאך אונזערע ע- קעל אן דיווער בעזעצטיגט בעשפרינגען מיטען ענטיגער איער! ענטיגער דיא ציזיא פראיי- צען ווערדען געזעלד אן בעזען גענאטען אדער מאן צעהע דיא ארבעט ציער, זיא זאנען מאן קאנע אבערהויפט קיין מיניסטראטע אנטער- שטעלען וועלכעס דיא בעזעצטיג פאליטיק דעם נראשען אנראשע פאלקליט.

דער דעפוטירט טעכרא פראנטע אב דיא רעגירונג דאראן דעקע, דיא ציזיא טירקישען פראיווען געזעלד אן אונזערע מאנאדיע צו ביינען ווארען זיין הערד דע פרעטיס אנטווא- רעטע: דיא וועלכע בעזעצטיגט דויערע פראיי- ציזיא טירקישען פראיווען איז געזען דען בערלינער פערטרא וועסאלד דאוועלכע ניט געשעהן קאנע, אונזערע מאנאדיע ויירד מע- טערוו נאך מאליכקייט פאנארע - אבער אב עס איהר מאליך זיין ויירד, דיא נראשע ארבעט צו פערטיגערען - דאס קאנע ער הייטע ניט פערזיערן!

איהר דאס טיר נאך אן דער פעסטונג קלארנא דיא רעוואלוציאנערען ווידערשטאנד לייטען, זיין מעל- דעט יעצט אינער קאנסטאנאט דאס זיך אס, זי אנטאכער איהר זשאן דיווע פעסטונג קלארנא ער- געבען מיטען אינזערע פאלאטען זינד בערייטע אן קלארנא איינגעזאנען, אן זיא אינע טירקישע ארבעט-פאנארע הייא האנאנען איהר פיעל פויוער ערהאלטען.

איבער דען קרוינע צווישען ענגליש-אנדען איהר אפגהאנטיסאן מעלדען וויערער דיא דעפ- טען פאן געסטערן אבער, דאס דיווער קרוינע נעמערד זאנען ווער איהר געוויס איבערזען ווירד, זיא פארנעסערן גלייכע מאן נאך ארבעט דאס דיא העררשען פאן אפגהאנטיסאן נאכיע- ביג זיין איהר ענגלאנד אים פערזיעהונג ביטען ווירד; אבער זינע לעטצע אנטווארע אן דיא ענגלישע רעגירונג אן אנדען אנטווארע אן ארבעט, וואס איהר וואלעט, זינגעוויינען מאנע דער קרוינע בענינגען, דאס ענדע ליענט אן נאטעס האנער - הייטע זאלל זיין דיא ענגלישע ריק-אנט- ווארט נאך אפגהאנטיסאן פערטאלען ווארען דאן דער קאספ מיט דען ארבעטען בענינגען ווירד.

איים קאנסטאנטינאפעל ווירד טעלעגראפיע, דיא דיא וויסען נאך אימער און דער נעיע פאן קאנסטאנטינאפעל שפעקען וועסאלד דער סיל- מאן אינע 4000 מאן שפארקע טירקישע איבער פאן קאנסטאנטינאפעל איינשטעלען ליעט אים דיא בעזעצטיגטען אים דיא טירקישע רעזולוציע- שטאט צו פערטאלעטענדיגען.

פערשידענע ניואינקייטען.

(אלל ערה אכס טע אנער קע- נינג פיר דיא בע פאלק ערונינג) ווינע מאנעטע האט אן דען עסטעריישישען מיניסטער-פרעזידענט פירטען איינערען אן אללעראכטעס אדרשיווען געזוכטע, זיין וועלכעס דיא אינער אנדערס הייסט: וויכער דיא איינערען וויסען אן מינער מאנאר- ביג דיא אללגעמינע וועהרשפליכט אים לעבען טראט וואר עס יעצט דאס ערסטע מאל, דאס דיא אנגעהאנען אלל ער שט ענד עי (דאס הייסט: דיא וואנע דעם פירטען זעבן זא נוי, אלס דיא וואנע דעם לעגעטען מאנאדיעס) איינערען ווארדען, אום אדערע מיליטע- פליכט אן באנען איהר דער הערענאיינא נע- נייע צו לייטען איהר זיין ערשינע דאזיבער, דאס ווארעל דיא לאנדוועהרענענער, אלס דיא רע- זולוציעטען איהר ערוואסע-רעזולוציעטען לייך ביים ערסטען וויצע צו איהרען פאנען געאלט זינד, דאס בעווייזט, וויא זעהר דיא איינעלען ביינער, אים דערען פאמיליע איינער אדער טעה- רערע צו דען וואפען איינערען ווארדען, פיר דאס ווארעל דעם פאסערליכען אויך דיוועס שוויסטע אפער מיט בענייסערוונג בראשען! דאס בעווייזט פערנע, דאס דיא נעמינער-אמטער אללע איהרע קראפט איינעכאטען האבען, דא- מיט דער מיליטע-פליכט גענייע געלייטעט ווערדען! אך בעאייפראנע ווא דאזער, דער נא- צען בעפאלקערען, וויא אויך אללען נעמינער-אמטערן איהר וואפען פאליטישען בעהאלדען פיר דעזען זאנען איהרע מינע אללע-דאכס- טע אנערקעננט צום איינדרוקע צו ביינען, אויך דאפיר וואללען זיא מינען אללעראכטען דאן אללען דענען אבשטאטען, וועלכע בעשטרעכט

פארטיא הערפאררוען מאנגן, דען זייט דעם יאהרע 1869 איז נאך קיין רייכטמאן אינטער זא ערנסטן פערעהעלטניסן צוזאממענעטרעטען אלס יעצטע יודע אינטערשליסן קאנטע אינו- רע נאנע קאנטשטיצאן אין געפארר בריגען. הער פאן טיטא נאב דען דעפארטען יוער פארטיא צו וועדערהאלטען אלע צו פערשע- הען, דאס ער ליבט אנדערס האנדעלן אונד פא- געהן קאנטע אינו ער עבן בוי יעצט געהא- דעלט אונד פארגענאנגען איז. ער וורקטע איהן דאס מיטטען דעפארטען איבערצוגעהן און דאס זיא יעצט מיט דער פאליטיק דעם הערן פאן טיטא פארברענדן זיין אונד עבן נור איהן ווייטער צום מיניסטער-פרעזידענטען ווינשען. - וויא עס יוערדינגס הייסט ווערדען יעצט גע- גען 58000 מאן פאן אינווער איםע איז דען צווייט טורקישען פראווינצען אין איהרע הייסטאס צוריקקעהרען.

פערשידענע נייאיינהייטען

* (דיא רעדע דעם ענגלישען מיניסטערס) איהן דער ענגלישע מיניסטער העלט געסטען איינע רעדע איבער דיא איינערשטיגע פאליטיק. ער זאגט: דיא איינע- ליכע שוועריגקייט מיט דען רושען ווייר ערסט געכטען מא' בענגעלן, דיא דאס בוי דאמאל דיא טורקיא גענעלדך פערלאסטען מיסטען, בוי היינט אבער געטען זיך דיא רושען און דער טורקיא נאך אימער טאקטער אונד קאסטען דער טיר- קישען רעווענע-שטאטע ווערער זעהר גאהע. ענגלאנד דאס אבער אין יעדעס פאללע דארין טראכטען אים און טורקיא רעהאלטען ווערער ווייר מיסטען פארטוהעהרער איהן דער וואכע שטעהן איז אללעס מיט קליינטיג בעפאכטען. פארלייט אלייט אינוער הייסט-פעל דיא פאל- שטענדיגע איינזאלטונ דעם בעדלעך פערטא- געט, אבער עס איז ליכט מאנלך, דאס זאלכע פערעהעלטניסע איינפירטען ווערדען, וועלכע אינווער איינפירקואטקייט פאן דעוועס אינווערס הייסט-צו-עלין, איהן עטוואס אונדערעס לענקען מיסטען. - וואס זאגט דען קריגע מיט אפנהא- ניסטאן בעטרופטע, זא דארף זיך ענגלאנד דיא בעלדעווענען דעם הערשעס פאן אפנהאניס- טאן נישט געפאלען אקסען ווייר מיסטען אינוער אינווערס איהן מיט דען וואפען רעטען - אונד דורפען איהן דען רושען איינפלוס אין אפ- גהאניסטאן נישט געלטען לאסטען?

* (הער יום כפור אין בא'ס- ניע י.) אים יאוסקא (אין באכטען) שרייבט יעצט אין ווייטער אפשייט פאלגענדעס: דיא ערב יום כפור ערוכטע איהן אינווערען קאסטא- דאנטען, ער מאכט דען ווייטען סאלראטען ווערער ארמען איינע 48 שטינדען ארלוים נעכען, דיא מיט זיא איהרען הייליגע מאג פלייען קאנגען, דער קאסטאנאדאנט בעויללונגע מיין אנובען, אונד זא ניגען ווייר ווייטען סאלראטען נאך דעם גאהען יא זע נא'ו און, ווא זיך איינע יודישע גע- טינדע בעפלינגט, אונד דעווע האט אים איהן זעהר פלינדלך עטפאנגען, נאמענליך דער דאָטיגע יודישע קליפאנט, נאמען ער קארדי פויטע זיך אינווערע קליפאנט, אונד נור ביא איהם מיסטען ווייר ערב אונד מוצאי אים כפר שפוינע. הערער מערסארי איז אין זעהר הייכער איינ- געוועהנער מאן, ער זאגט אים: יעצט ערסט ליכטע איהן דארן, דאס אין באכטען ענגלדך הווע אונד ארדנונג איינקעהרען ווערדען, דען דיא מאכט עסטערווייב-אינאיינס איז גראם, איהן ווינשען, דאס ווייר דאס געכטע יאהר אין ירושלים זיין מאנגען ווען אבער נישט, זא זאללען ווענעס- טענס איהן געכטעס יאהר דיא יודישע סאלרא- טען איהן געכטערווייב-אינאיינען ארמען ביא מיר זיין. - (הערער מערקאדי מיניט עס זוכער נישט, אבער ווייר ווינשען, דאס אינווערע יודישען סאלראטען ליכטע צו הייען בלייבען מאנגען.)

* (איי'ן גראס ארטיגען לי- בע-נע-ע-נג-ניס איי'נעס יודע י.)

אין ני 119 מערהעטען ווייר דען טאך איינעס יודי- שען באראנס נאמענס אברהם אפעהעיים, נון וויירר יעצט אים קאלן פאלגענדעס בעריכטעט: זייט מענשע-געדרעקען זאח מאן און קאלן קיין זאל- כעס לייכע-בעגעניסן, וויא דאס דען באראנס אברהם פאן אפעהעיים, נאך ניע איזט איהן די- זער גענענד ווייטלאנדס איהן זודע בערדענט ווארדען וואכיא זא פילע פארגעמע נישט-וידען געווען ווערען, צו דעוועס לייכע-בעגעניסע קאמען איהן: דער בערהעמען יודישע הייכע מאן פולד אים פארוי ראטשולר אים פראנק- פורט. - איהן איהן לאנדאן ווען מינען איהן איהן פורט גראטשעטע שיקטען הייערער איהרע גרא- סען, דיא הייטע קאווערן איינשטאט האט איינען קראניע שיקטען, דער איהן דאס גראם געדרענע- לענט ווארדען, דער לייכע-גע-ווארדען עראפ- נעט דער דיא פילען לייכע-גע-ווארדען בעאמ- טען דער רהינישען באהן, דערען וורקטער דער פערשטארבענע 40 יאהרע ווייר, דער שטארט- קאסטאנאדאנט, דער פאליציי-פרעזידענט אונד זעלבסט אללע בישאפע אונד נייסטליכען זינד דעם צייע נאכגענאנגען.

* (ווער אין פארוי איינע סי- נאנאנע אויפבויען לא'ס) אין זעהר הייכער ווייטער באראנער אן פארוי-נא- מענס איהם אייפען האט דארט איהן ווען איה- נענען קאסטען איינע גראטשעטע סינאנאנע ערבייען לאסטען, איהן ער פערלאנגטע זאדאנן דיא ערלייבניס, דאס איהן דעזער סינאנאנע איהן איינער טאפעל איהן דער נאמען ווערד פרויא שטע- הען זאלל, נון איזט אבער דיא פרויא פאן איהם איינע קאסטאליקון דיא ער איהן דעם ווענע דער צווייל-עהע הייראטען, איהן דיא פארויער יודישע געמיינדע וועל דען נאמען איינער קא- טהאליקון איהן דער סינאנאנע נישט ווערדען דאפיר אבער שטעהען איהן דער טאפעל איהן דער סינא- נאנע נעכען דעם איהן קודש דיא נאמען פאן שפי- נאנא היינדק היינע איהן מאיערבער איהן נאך אנדערע נאמען פאן איזאעלעטען, דיא טהילים געטייפט אונד טהילים גראטע אפיקורסים ווארען, נאטורליך ערדיגען איהן דעווע נאמען געניגעס ביא דען איזאעלעטען. - איהן הערר איהם העטטע געכטען געהאנגען ווען ער פיר זיין געלד וואהלטהעטיגענעס געשאפען העטטען.

דיא ניינעטען דעבעטען

היינט נאכמיטטאג זינד הער פאלגענדע צוויי דעבעטען איינע אפשאפען: לאנדאן 21 אקטאבער, דער הערשער פאן אפנהאניסטאן איזט נון געענאכטער ענגלאנד נאכגעבליבען געווארדען, ער האט זיך וויאזל נאך נישט גענעלדך דען פארגעווענען ענגלאנדס-אין- טערוואפען, אבער ער מאכט זיך דאך געריע מיט ענגלאנד פערטליכען איהן דען דראָהענען קריגע צו פערמיינען, אים ווייטער האט איהן ענג- לאנד קיינע ליכט דען קריגע צו אינטערנעהמען. בוקארעסט 20טען אקטאבער, היינט ערסט היילטען דיא פאם קריגע איהן דער טורקיא צוריקגעקעהרטען רעווענישען סאלראטען איהרען זיענעס-איינען אין סאלראטעס, דער רעווענענדרע פירט היינט אן דער שפיטע דער איינע איהן דעווער טראדיטע-צו-ווארדען פאן דער בעפאל- קעדינג מיט בעווייטערונג געפירט.

געשעפטס בעדיכט

געשטער פרויען. קארן 5.60 - 5.80 נולד. גערסעסע 6.50 - 7.75 נול. קורווי 5.25 - 5.60 נולד. האסער 5.15 - 5.40 נולד.

פע-הל-פרייע (פער 100 קולנאנס זאסט זאק פרייא אכ סעסט) 19 נול, 21 נול, 40 קר, 1 נול, 20 נול, 80 קר, 2 נול, 20 נול, 20 נול, 3 נול, 19 נול, 80 נול, 17, 14 נול, 80 קר, 1 נול, 16, 15 נול, 40 קר, 1 נול, 15 נול, 20 נול, 17, 17 נול, 20 קר, 1 נול, 11 נול, 8 נול, 8 נול, 9 נול, 1 נול, 1 נול, 1 נול, 1 נול, 1 נול, 1 נול, 80 קר, 1 נול, 80 קר.

הילונעס פריכטע: ערנסטן 9 - 10 נולד. נייע לוינען 10-10 נול, ראָהע הווע 4.75-5 נול. - הווע-בריין 9-9 1/2 נולד. ווערע מאח 19-20 נול, בלויער 23-24 נול, גראטע ווייסע כּוּהנען 8 1/2-9 נול, צווענגעל 9-9 1/2, האנסטאטען 9-9 1/2 נולד. - ליינאטען 11-11 1/2 נול, (אללעס פער 100 ק.) שפיריטוס נייע מעטהאדע אים קליינען 30 1/2 - 31 נולד. - אלטע-מעטהאדע 32 - 33 1/2 נול, פער 10000 לוסער-פריצענט. אונשליטס (הלב) 45 1/2 - 46 1/2 נול. - צווייטע פרייע, ערביישע פאס ווארע 14.30 - 16.07 נול, זאק-ווארע 17.85 נולד. צווייטע שיקענסוס (לעקווא) 14 - 14 1/2 נולד, האָנינע-ליינע-שער, 38 1/2 - 39 נולד, וואכס ראָוועניע 143 - 144 נולד, בעסטערע ווארע 148 - 154 נולד, פּנאַסערן אונזנארישע נייע ווארע 17 נולדען, ווייניג-שיינן נישט-נאכטאטע 50-58 נולד, קלעוואסען לוצערע 52 נולד, ריבאל פּעלע-ראפּענישעס 36 נולדען פער 100 קולנאנס. פערסאלע אום 18 נולד, שאפּעלע אין פּאָנעז וואָסע ווארדען 16000 שיק פּעקייט, אונד צוואר: דייטש-וואָללען צו 2.60 - 3.20 נולד, פער פארא - ערביישע אונד טורקישע פּאָר- יעהינע 90-105 נולדען, דעיסע-היינע 100 - 110 נולד, באַשטערע אונד באַנאטער 120-130 נולדען, וועבענ-ווינער 140-150 נולד, (אללעס פער 102 שיק.) לאטסעלע 72 נולד, באַנאטער צו 72 נולד, מא- ערדאנישע 68 נולד, פער 102 שיק, היינטיגע ווינאטישע: פער 100 קי אונארישע קוה-היינע 109 - 112 נול, אכטעניישע טראַקענע 105 - 108 נול, זאכטישע 10 - 13 1/2 נולד, פער פארא.

לעדער, ספירדהייטע 22-26 קולא 180-184 נול, איינזאל פּערוועטע פּעיצען פּאָר 15-15 קולא 170-174 נולד, צווייטאל פּערוועטע טעיצען פּאָר 16-18 קולא 168-170 נולד, דרייטאל פּערוועטע טעיצען פּאָר 19-20 קולא 174-180 נולד, שאפּעלע 10 און 12, אין פּאָנעז וואָסע וואר- דאס וואָללע-נעשעפּט נישט זעהר לעכהאפט, עס ווארדען 600 טעטע-גער קאסטוואָללען, בעסטערע 94 - 95 נולד, טעטעלעקע 82-88 נולד, פּעקייט, 150 טעטע פּעלענע- פּייע באַשטער 75-75 נולד, 200 טעטע זאנר-וואָללען 48 - 65 נולד, (אללעס פער 66 קולא.)

וויינער פרייע

שפיריטוס 31 1/2 - 31 נולד, צו 10'000 לוסער-פריצענט. רייכאל 34 1/2 - 35 נולדען, פער 100 קולא, וויינען, פּעקייט ווארדען 3000 טעטע-צוויי- פרייע: טהוים-וויינען 79-81 קולא 9.65 - 10.80 נולד, פער טעטע-צוויי. קארן אונארישעס 71-73 קולא-גראטע 6.50 - 6.80 נולד, פער טעטע-צוויי. האסער אינארישע 6.50 - 6.65 נולדען פער טעטע-צוויי. גערסעסע סאלראטישע 63 - 66 קולא 7.80 - 9.20 נולד, דעססנאנאנע 12.75 - 12.87 נול, קאָהל 13'60 - 19.75 נול.

וויינע-פּעלע סע-הל 10 נול, 10 - 12, 23, 23 נול, 1 - 2, 121, 50 - 18, 25: 2 נול, 19, 25 - 15, 75: 3 נולדען, אללעס פער טעטע-צוויי. קארן-פּעלע, 1 נול, 12, 30: 1 נול, 11, 10'50 - 11, 60 נולדען פער טעטע-צוויי. הילונעס פריכטע: ערנסטן 11-14 נול, באָהנען 9 1/2 - 10 1/2 נול, היידען 6 - 6 1/2 נול, (אללעס פער 100 קולא.)

ראַטאַפּ-ציעהונג פּאָר 19-טען אַקטאָבער 1878. אַפּען 57 59 88 6 89. לייני 33 49 38 10 71. טרייעס 75 77 21 1 88. פּעיאַטוואַרשליכער רעדאָפּטער: מאָר ברדי רויט.

ואינן דורך געלד-אָפּפּער דיא לאנד דער הע-
זעוויג-פּאַמיליען צו ערליכטען אונד דיא פּער-
וואנדלען אונד קאמקען צו אינטערעסירטען.
נאַדאַלען 19-טן אָקטאָבער 1878. דאַמינ אָמיק.
עס געוויינט יעדעס ציר געזענגען, דאס מיט-
טער-פּערזענעט מיט אַינע נאַנג-גלייכע אללע-
האַסעט ערשילט עהוילט, אויף מאכע האט
עס איינע אינאנגענעהטען אינדרוק געמאַכט, דאס
אין דער שטראָנג-געדע נור דער אַרמערע ל-
בענד ערוועהנט ווארדען, ניכט אבער אויך דער
בעפאלקערונג. - דורך דיעזעס אללע-האַסעט
שרייבען ווארדען אַלוא אויך דער בעפאלקערונג
דיא אנטערענגונג דעם מאַטאַרען צו טהייל.
(ב א ר א נ פ ל י פ ס א ו י ט ש א ינ ד
ד י א מ י ל י ט ע ר א ר צ ט ע.) דער אָבער-
קאָמאַנדאַנט דער מאַטאַרען ארמעע באראן פ-
ליפּפּאַייטש ליעם דיעזער טאנע דיא מיליטער-
אַרצעט בערופּען אן וועלכע ער פּאַלונדעט שאר-
פּע אנטפראכע ריכטעט; מיניע הערדען! אונ-
זער ארמען האבען זיך אים קריגען אייגענע-
געט. לידער לאסט זיך דיעם פאַן דען מיליטער-
אַרצעטן ניכט זאגען, דיא היגע איהרען אַרצעט-
בען פּליכטען דורכבאייס ניכט גענוי געליסעט
האבען! זא אַאט אין פּאַלדאט ערקאַנטע אָדער
פּערזענלעכע ווארדען, דיא האט דערזעלבע אָדער
קאַמפּע נימער טהייל געקאַמטען! אויך ווערדע
דיעזעס פּערזענלעכע דעם מיליטער-אַרצעט אויך
זינען מאַטעריעלע קאַזען בעריכטען!
ווען מאן דיעזע אנטפראכע ליעזט, גלייבט מאן
וואָהל, דאס דיא אַרצעט דען קראנקען אונד פּער-
וואנדלען סאַלדאטען קריגע וועלכע לייכטעטען,
אַנדערן דיעזעלבען צו גרוינע געהען לעטען.
אויס דעם פּערזענלעכען אַאבער-האַסעט געקעט
יעדאך הערפאַר, דאס באראן פּליפּפּאַייטש ניכט
דעסחאַלב אבער דיא אַרצעט זיך ערנענטערט ווייל
דיעזע דיא קראנקען אונד פּערזענלעכען סאַל-
דאטען צו גרוינע געהען לעטען! אַנדערן וואָהל
זא מיט דען סאַלדאטען צו שאַנגעס-פּאַלל פּער-
הירען, דיא אַרצעט ליעבען געלעד, דיא קראנ-
קען אונד פּערזענלעכען סאַלדאטען אַלליין
פּאַם אַאפּפּ-פּלאטע געטענען אונד אין אַי-
טעלער אינטערעסירטען, וואָרדען וועלכע נאַטירליך
דער ווישען טהיילאחטע אס קאַמפּע געטאַ-
גען ווארדען, באראן פּליפּפּאַייטש זינענדיגס
געטעט עס אבער ליעבער געקאַמט ווען מאן דעם
פּערזענלעכען סאַלדאטען בלאָס איינע פּער-
באנד אנטעלעט געטעט, דאמיט דיעזעלבע זא-
באלד אַלס מאַלדך וועדער אַינס פּיער דיקע
נון וויר גלייכע ניכט, דאס זינע מאַטעריעלע דען
מיליטער-אַרצעטן דעסחאַלב צירגען זאָלעט. -

פּאַלליעטאן.

דאס פּערזענלעכע טעמאַטען.

(29טע פּאַרטיעלע.)

זיע בעזע הַטע ס-ק א פ י ט ע ל.

נישטן מאַרען, געפאַסטער האנד! האבט איהר נאך
פיעל אַל צו פּערקויפּען?
"יא, ליידליך! וויא פיעל ברויכט איהר?"
16. אונד 1 אָסע!
"אך קאַנט איהר אין מיניען קעללעך קאַסטען!"
דיעזער דער זאָלעטעט געקאַמפּעט, נאחט אין איינע
לאסטע אונד פּערקויפּען אינעם אַאפּפּאַטען, דער אים אַל
פּראַנסע, מיט נאך איינעם זינגען טאנען אין איינען קעל-
לעך, דיא שטאַנדען ווירקליך 16 פּענסער רינגע דיעזעס
אין דער מיטעטע שטאַנדען אונד זיכענענעט אָסע - דיעזעס
ווארדען ווענגעשאַנגען - אונד די ווארדעט ערשט אן איינע
געוויינט פּאַל-טורען ערוויקט, דיעזע אַאפּפּעטען זיך, אונד
דיינטישאַטען דיא אַאפּפּאַטען צווייא מיניען, ווער-
רענר דער צוריקגעלעבעטע פּיערער דיא טורען ווערדע
צומאַכט, דאס אָסע אַרדעט שטעללעט אונד זיך וויי-
דער צוריק אין זינע וואָנגען בענאב.
אַלס נון דיא אַאפּפּאַטען צווייא מיניען אים
געוויינטן טיפּלען קעללעך ווארען, וועלכע דער פּיערער
צו דעם זינגען! אַלס מיין ליעבער זינגען! ווער בייט דיא
איינשטויבען אין ווערענען! היער ווערדען דורך דיא
שפּיר-הונדע (דיא פּאַליצייא) ניכט זאָ לייכט פּיערען!
דער לעזער ווירד נון טיפּעט ערראַכטען, דאס דיע-
זער זינגע טאנען קיין אַרבעטער אַלס דער אינזליקליכע אַרדעך

ביידע מאַטעריעלע בעזעטען נאך הייפּען דיא מי-
ליטער-שפּיטלעך אונד דירקטען איהרע אללער-
האַסעט צופּירערענדיג מיט דער בעהאַנדלונג
דער קראנקען אונד פּערזענלעכען סאַלדאטען
אויס, עס אונד איהרען מאַטעריעלען דורכבאייס ניכט
איינעפּאַללען, דיא אונזליקליכען זאָלליך וועדער ער
אַינע פּיער די היינען ניט נאַטירליך!
* (ד א ס א ל ט ע ש פ י ע ל ו ו י ר ד
נ י י א ו י פּ ל ג ע י ה ר ט.) וויא אינזערע
לעזער וויסען, וואללען דיא רוישיגען אַרמען
טראַגעדיע בערלינער פּערזענלעכע דיא טריק-
שען פּראַנטיגען זיידליך דעם באַלקאן ניכט רוישיגע-
איינע לאַנדגעזעלעך דעפּעטע טעלערע זאָמאַר!
"נאכדעם עס זיך הערזענעטעלעט, דאס דיא רוי-
שען אַרמען אים געוויינטען דער פּירקישען הייפּע-
שטאַדע זיך געהערען, האבען אויך דער ענגלישען
קריגע-שפּעצער דען בעפעהל געהאַלען, דאס זא
אויס מעדע הארט אן קאַנסטאַנטאַפּעל צוריק-
קעהרען מאַטעריע - פּאַר דעם בערלינער קאַנגרעס
סע שטאַנדען איינערווייטען רוישיגע אַרמען! אַנ-
דערענדיגען ענגלישען קריגע-שפּעצער פּאַר
קאַנסטאַנטאַפּעל. מיט פּיעלעך מוהע אונד עס
דעם בערלינער קאַנגרעס געלונגען, דיא דיא רוי-
שע אַרמען אים דער איינשטענדיג קאַנסטאַנטי-
נאַפּעלע זיך געטענעטען, "זאָמאַר אויך דיא ענג-
לישען קריגע-שפּעצער איהרען רוקענע בעזענער-
שטעללעכען, נור אויף דיעזע וויזע קאַנטע און
שלינגער צוזאַמענשטאַט צווישען ענגלאנד אונד
רוסלאַנד פּערמישען ווערדען, נון ענגלאנד דיע-
זעס אַלטע שפּיעל ציר נייען אייפּפּאַהרונג - וויר
הירשטען שאַן געכעטער טאנע דיא רוישיגע אַר-
מען אונד דיא ענגלישען קריגע-שפּעצער ווערדע
הארט געבען אַלליין אין דער איינשטענדי-
קאַנסטאַנטאַפּעלע זעהען, אָב וויר דיא ניכט באלד
איינען שלינגען צוזאַמענשטאַט צווישען ענגלאנד
אונד רוסלאנד זעהען ווערדען? -
(נ א ר א פ ב י י ט א ל ס ג ע ז א נ ד -
ט ע ר א י נ פ א ר י.) דיא בלעטטער בראכ-
טען פּאַר איינען טאנען דיא נאכריכט, דאס נאך
בייסט דער בעקאַנטען געזאַנדטע עסטערייכ-
אינאַרנס אין לאַנדאן וואָ, נעכטער צום געזאַנ-
טען אינזערער מאַנאַריע אין פּאַריז ערנאַנט
ווארדען דיעזע טעמאַטעלע האט אים בערלין
איינערהייטעס איינזעהען עררענט, נאך בייסט
וואר זינע אין אַרצעט פּיער בוסאַרקס אונד
איבערהייטעס איין גענוגע דייטשלאַנדס, עס וואר
דען אויך אין פּאַרע דער איינפּליסונגאמע בוס-
מאַרקע, דאס נאך בייסט וועלכע עסטערייכ-
אינאַרנס בוסאַרק פּערזענלעך וואר, פּאַר דיעזער
שטעללעכע געשטריכט ווארדען, אים אַלס געזאַנ-
טען.

טער נאך לאַנדאן ווארדען צו מיססען, דיא שטעל-
לעך דעם נאכדעם בייסט עהוילעט דאך אַנדראַשי,
אינזער וועלכע דאס בעקאַנטען פּאַריז קאַנגרעס-
בינדיגע צו שאַנדע געקאַסטען, אין אַללעס
בינדיגע העטעט נאך בייסט נימער געדולדעט,
דיא אים אין בינדיגע מיט פּראַנטיגען זיך גען
דייטשלאַנד אס הערצען לאגן אַלליין פּאַן לאַנדאן
אויס אַרצעט נאך בייסט אין דיעזער בעזענען
נאַטירליך ניכטס טהון, נון ווירד דער מאן פּלאַטע-
ליך צום געזאַנדטען אין פּאַריז ערנאַנט! טאן
האַלט זיך נעמער אין בערלין דאַפּאן איבער-
צייגט דאס נאך בייסט אין פּאַריז אַללעס אייפּ-
ביעטען ווערדען אים צווישען עסטערייכ-אינאַרנס
אונד פּראַנטיגען אין בינדיגע אונד לעבען צו
רופען זעלונג דעם דאַן העטעט דייטשלאַנד
מיט רעכט וויסענעטעלעכע אַרצעט איינען זאַכע-
קריגע צו בערלינערען, וויא אין טעלענאַטעס אים
בערלין מעלערע ווארדען אין פּאַרע דער נאכ-
ריכט פּאַן דער ערנענגונג דעם נאכדעם בייסט צום
געזאַנטען אין פּאַריז דער בערלינער עסטעס, דיא
דייטשע אַרמע אום 20000 מאנן צו פּערזענלעך
אויס פּיר אַללע פעללע פּאַרבייטעטע צו זיין,
איבערדיגעט שטעהט דער ענטשולס פּענסא, אין
דייטש-רוישיגע בינדיגע צו שאַנדע צו בינדיגע
אויס איינעם עסטערייכ-אינאַרנס פּראַנטיגען
בינדיגעטע מיט קראַפּט ענטגענעטערעטען צו קאַ-
נען, אַלל דיעזע בעזענענען אונד פּאַרבייטעטע
בעזענענען דעם בלאַסע נאכריכט פּאַן דער ער-
נענגונג בייסטעס צום געזאַנטען אין פּאַריז!
אונד דאך אונד דיעזע נאכריכט ניכט איינמאַל
געוויינטען אין פּאַריז ווען נאך בייסט זאָמאַר נאך
נאך וויזען זאָלעטען, אָב דירשטע ערס קייט ווא-
גען אויף איינען פּיער דיא ערשטע אַרצעט-
איינעם בינדיגעטעס צווישען אינזערער מאַנאַריע
אונד פּראַנטיגען צו פּערזענלעך, אין זאָלען פּראַנטי-
געטשיידעט איינע אונד אַלליין דער מיניטער
דעם איינען, זאָלעטען אַלוא נאך אַנדראַשי אין
טרייער אנהענגער בוסאַרקס בלייבט קאַנן דיא
דייטשקייט דעם נאכדעם בייסט אין פּאַריז פּיר
דייטשלאַנד נימער געפּעהרליך ווערדען! איינע
בערלינער דעפּעטע פּאַם 18-טען דיעזעס מעלערע
זאָמאַר, דאס דיא ערנענגונג בייסט צום געזאַנ-
טען אין פּאַריז גענוי ניכט ערפּאַלעט ווערען ווען
מאן זיך ניכט איבערצייגען העטעט, דאס דיא
דייטשע ערנענגונג צווישען קיינע איינענדיגע
ערהעבען ווירד, (נאך אַלל דעם שיינט עס, דאס
נאך אַנדראַשי איבער דיא נייע ערנענגונג בייסטעס
צום געזאַנטען אין פּאַריז זיך אים פּאַרהינגען
מיט פּירעס בוסאַרק פּערזענלעך אַאטעט, עס
וואר אַלוא קיין גרוינע פּאַרהינגען געזענען, דעם-

נעראשען! - פּאַם שטערע-בעטעט דער טיפּער אין
דיא הייבער-האַלען!
אַרדאך וואר זיך אויף דען עסטעל, בעדעקטע
דאס גענויטעס מיט בייזען הערדען אונד וויינטע לויט אויף,
שפּילל, מיין זינגען! דיא דאַרשט היער דיעזע
עריגע-ווייטעטע געוועלשטעס ניכט איינפּיקען! וויילעס
דיא צורוק גענויטע וויילעס דיא אין דער הערדע דער שפּיר-
הונד פּאַלעך, דאַטש אויך זיך ליעבען אין דען טיפּען
קעקער ווערען - דאַרס קאַסטעס דיא אין דען אונ-
טער דיעזע אונד רייכע; היער אבער בייט דיא פּייא!
"אך ווייל צו מיניען טיפּער, ווייל דיא נאך
איינמאַל זעהען! אַ, נאַטש, האבע אויך דען נאך זאָ פּיעל
געזענעטען? - נאַטש אים היסטעל אונד מיין זינגען, אויך
ביין קיין דיעזע!"
"נאַטש אים היסטעל אונד מיין זינגען? - אבער
ליידער קאַסטע דיעזער זינגע ניכט צום געוועלשען רויכער
צום פּערזענלעך! הונדעטע טהאַלעך פּעהלען פּאַן דער קאַס-
סע דעם לייצנער בוכהנדלעך - אויך אונד וואָהל,
ווער זא געקאַסטען - אבער וועס ווערדען דיא רויכער
הערדע לויבען! דעם געפּליכטעטע אונד פּערזענלעכע
זינגען באַקעטע - אַדער דער הערזענעטען פּייא דעם
לייצנער בוכהנדלעך? - יא, דיא ערנענגונג, וועלכע דיר
דיין רעכטעטע ערשטעס פּערזענלעכען געקאַסטען אונד עס
דיינעס אַקעל צעקראַנטען ווארען אויך טיפּער - אונד
דיא ערנענגונג, וועלכע דיר בייט ערווייזען, דער קאַסטע אין
לייצנער אַלס דיעזע ערקלערען, זיך ענטפּענען אַללעס וויפּעל!
- וויילעס דיא דיר דיעזען רויכערען איינזענען? -
וויילעס דיא דיעזע זינגען ווארען אים רויכערען קעקער-